

SGILIAU FFRAMWAITH LLYTHRENNEDD TASGAU'R PECYN

Tasg	Yr Elfen	Agwedd	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5	Blwyddyn 6	Blwyddyn 7
Tasg Tirwedd a Thirlun *Dewis geirfa penodol daearyddol. *Ysgrifennu disgrifiad gan ddefnyddio gerifa briodol *Ysgrifennu cerdd gan ddefnyddio geirfa briodol.	Darllen	Strategaethau darllen	• chwilio am wybodaeth benodol mewn testunau gan ddefnyddio cynnwys, mynegeion, geirfâu, geiriaduron • defnyddio cliwiau gweledol, e.e. darluniau, ffotograffau, diagramau a siartiau, er mwyn gwella dealltwriaeth	• cip ddarllen (sgimio) i gael prif neges testun neu'r prif syniad mewn pennod • llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth benodol gan ddefnyddio amryw o nodweddion mewn testunau, e.e. teitlau, darluniau, geiriau allweddol • adnabod sut mae testunau'n gwahaniaethu yn ôl eu pwrpas, eu strwythur a'u cynllun	• defnyddio ystod o strategaethau i gip ddarllen (sgimio), e.e. dod o hyd i'r geiriau neu'r ymadroddion allweddol, y byrdwn, y prif syniadau, themâu • llithr ddarllen (sganio) i ddod o hyd i fanylion penodol gan ddefnyddio trefnyddion graffig a thestunol, e.e. is-benawdau, diagramau • defnyddio gwybodaeth o ffynonellau yr ymddiriedir ynddynt ar sgrin ac ar bapur, gan ddethol a llawrlwytho yn ôl yr angen	• defnyddio ystod o strategaethau i ddod o hyd i wybodaeth, e.e. cip ddarllen (sgimio) am gynnwys bras, llithr ddarllen (sganio) am fanylion	• defnyddio ystod o strategaethau, e.e. darllen cyflym, darllen agos, anodi, rhagfynegi, i gip ddarllen (sgimio) testunau i gael y neges, y syniadau a'r themâu allweddol, a'u llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth fanwl
		Darllen a deall	• nodi'n gywir bwnc a phrif syniadau testun, e.e. drwy uwcholeuo, gan ddefnyddio geiriau allweddol y testun • dod i gasgliad yngly'n â syniadau a gwybodaeth drwy gysylltu gosodiadau pendant, e.e. achos ac effaith • cymryd diddordeb mewn gwybodaeth y tu hwnt i'w profiad personol	• nodi'n gywir y prif syniadau a'r wybodaeth ategol mewn testunau • dod i gasgliad yngly'n â'r cysylltiadau rhwng gwybodaeth, e.e. dilyniant, pwysigrwydd • archwilio gwybodaeth a syniadau'r tu hwnt i'w profiad personol	• dangos dealltwriaeth o'r prif bwyntiau a'r manylion arwyddocaol mewn testunau, e.e. map meddwl gan osod syniadau yn nhrefn pwysigrwydd, siart lif sy'n nodi proses • dehongli ystyr nad yw wedi'i ddatgan yn bendant, e.e. beth sy'n digwydd nesaf?, pam gwnaeth hi/ef hynny?	• dangos dealltwriaeth o'r prif syniadau a manylion arwyddocaol mewn testunau gwahanol ar yr un pwnc • dehongli syniadau nad ydynt wedi'u datgan yn bendant	• dewis y prif bwyntiau mewn testunau ac adnabod sut mae gwybodaeth a thystiolaeth yn cael eu defnyddio i'w hategu • darllen rhwng y llinellau gan ddehongli a dod i gasgliad
		Ymateb a dadansoddi	• defnyddio gwybodaeth o destun wrth drafod neu wrth ysgrifennu	• dewis a defnyddio gwybodaeth a syniadau o destunau.	• cydgasglu a threfnu gwybodaeth a syniadau o ffynonellau gwahanol • dehongli'r hyn y mae awdur yn ei feddwl am y pwnc, e.e. edmygu person hanesyddol, diddordeb yn unig mewn ffeithiau		
	Ysgrifennu	Ystyr, dibenion, darllenwyr	• ysgrifennu at ddibenion a darllenwyr gwahanol gan ddewis geiriau er mwyn creu amrywiaeth a diddordeb • cynnwys manylion, gwybodaeth neu sylwadau perthnasol yn eu gwaith ysgrifennu	• addasu'r hyn y maent yn ei ysgrifennu yn ôl y diben a'r darlennydd, gan ddewis geiriau'n addas, e.e. iaith ddisgrifiadol a pherswâd • esbonio'r prif syniad(au) gyda manylion ategol gan gynnwys sylwadau ac esboniadau lle bo'n berthnasol	• ysgrifennu gyda'r diben yn amlwg gan ddangos ystyriaeth i'r darlennydd, e.e. drwy ddefnyddio geirfa addas a dyfeisiau cyflwyno • ymhelaethu ar y prif syniad(au) drwy roi rhesymau, gwybodaeth ac enghreifftiau ategol	• addasu arddull ysgrifennu i'r darlennydd a'r diben, e.e. arddull ffurfiol ar gyfer darlennydd anhysbys, arddull syml ar gyfer darllenwyr iau • archwilio gwahanol ffyrdd o gyflwyno gwaith yn briodol, e.e. delwedd symudol, sleidiau, trosleisio • ystyried, golygu ac aildrafftio i wella'u gwaith ysgrifennu	
		Strwythur a threfn	• defnyddio strwythur elfennol ar gyfer ysgrifennu	• trefnu'r gwaith ysgrifennu mewn dilyniant neu adrannau rhesymegol, drwy ddechrau defnyddio paragraffau	• defnyddio paragraffau sydd â phrif syniad a manylion perthnasol	• defnyddio paragraffau gan wneud cysylltiadau rhyngddynt	• dewis a threfnu syniadau a gwybodaeth er mwyn rhoi adroddiad clir a chyflawn • defnyddio paragraffau i drefnu darnau ysgrifennu hirach yn adrannau
		Iaith	• defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu, gan gynnwys Cymraeg safonol • defnyddio geirfa sy'n gysylltiedig â'r pwnc neu â chyd-destun y pwnc	• defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu, gan gynnwys Cymraeg safonol • defnyddio geirfa bwnc benodol yn annibynnol	• defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu, gan gynnwys Cymraeg safonol • defnyddio geirfa briodol, gan gynnwys geiriau ac ymadroddion pwnc benodol	• defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu, gan gynnwys Cymraeg safonol • defnyddio geirfa amrywiol a phriodol, gan gynnwys geiriau ac ymadroddion pwnc benodol	• defnyddio geirfa amrywiol a phwrpasol yn gywir gan gynnwys geiriau ac ymadroddion pwnc benodol

SGILIAU FFRAMWAITH LLYTHRENNEDD TASGAU'R PECYN

Tasg	Yr Eifen	Agwedd	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5	Blwyddyn 6	Blwyddyn 7
Cardiau Trefnu (yn seiliedig ar 'Ta Ta Tryweryn' gan Gwenno Hughes) *Gêm parau *Profi gwybodaeth am y nofel	Llafaredd	Siarad	• esbonio gwybodaeth a syniadau gan ddefnyddio geirfa briodol • trefnu'r hyn y maent yn ei ddweud fel bod y gwrandawyr yn gallu dilyn, e.e. pwysleisio pwyntiau allweddol, rhoi esboniad yn ei drefn	• esbonio gwybodaeth a syniadau gan ddefnyddio adnoddau cynorthwyol, e.e. deunyddiau ar sgrin ac ar y we			
		Cydweithio a thrafod	• cyfrannu i drafodaeth grŵp, gan rannu syniadau a gwybodaeth • siarad yn bwrpasol er mwyn cyflawni tasg mewn grŵp.	• cyfrannu i drafodaeth grŵp, gan helpu pawb i gymryd rhan • helpu grŵp i ddod i gytundeb, e.e. ystyried rhesymau neu ganlyniadau, cadw ffocws ar y pwnc/peidio â dilyn ysgyfarnogod wrth drafod pwnc.	• cyfrannu i drafodaeth grŵp, gan gymryd rhywfaint o gyfrifoldeb dros gyflawni'r dasg yn dda, e.e. cyflwyno syniadau perthnasol, crynhoi • ychwanegu at a datblygu syniadau dysgwyr eraill mewn trafodaethau grŵp, e.e. drwy holi cwestiynau i archwilio ymhellach, cynnig syniadau ychwanegol.	• cyfrannu'n bwrpasol i drafodaeth grŵp er mwyn dod i'r canlyniadau y cytunwyd arnynt • codi pwyntiau o drafodaeth grŵp, gan gytuno neu anghytuno a rhoi rhesymau.	
	Darllen	Strategaethau darllen	• darllen ar goedd gan ddefnyddio atalnodi i helpu'r mynegiant • cip ddarllen (sgimio) i gael trosolwg ar destun, e.e. pwnc, pwrpas • chwilio am wybodaeth benodol mewn testunau gan ddefnyddio cynnwys, mynegeion, geirfâu, geiriaduron • defnyddio cliwiau gweledol, e.e. darluniau, ffotograffau, diagramau a siartiau, er mwyn gwella dealltwriaeth • dod o hyd i wybodaeth ar dudalennau gwe gan ddefnyddio nodweddion sgrin, e.e. barrau offer, barrau ochr, penawdau, saethau	• cip ddarllen (sgimio) i gael prif neges testun neu'r prif syniad mewn pennod • llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth benodol gan ddefnyddio amryw o nodweddion mewn testunau, e.e. teitlau, darluniau, geiriau allweddol	• defnyddio ystod o strategaethau i gip ddarllen (sgimio), e.e. dod o hyd i'r geiriau neu'r ymadroddion allweddol, y byrdwn, y prif syniadau, themâu • llithr ddarllen (sganio) i ddod o hyd i fanylion penodol gan ddefnyddio trefnyddion graffig a thestunol, e.e. is-benawdau, diagramau		
		Darllen a deall					
		Ymateb a dadansoddi	• defnyddio gwybodaeth o destun wrth drafod neu wrth ysgrifennu	• dewis a defnyddio gwybodaeth a syniadau o destunau			

SGILIAU FFRAMWAITH LLYTHRENNEDD TASGAU'R PECYN

Tasg	Yr Eifen	Agwedd	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5	Blwyddyn 6	Blwyddyn 7
Cwis ‘Boddi Cwm Tryweryn’ *Darllen a deall *Ffurf cwestiwn ac ateb	Llafaredd	Siarad	• esbonio gwybodaeth a syniadau gan ddefnyddio geirfa briodol • trefnu'r hyn y maent yn ei ddweud fel bod y gwrandawyr yn gallu dilyn, e.e. pwysleisio pwyntiau allweddol, rhoi esboniad yn ei drefn • siarad yn eglur, gan amrywio'r mynegiant i helpu'r gwrandawyr	• esbonio gwybodaeth a syniadau gan ddefnyddio adnoddau cynorthwyol, e.e. deunyddiau ar sgrin ac ar y we • addasu sgwrs gan ddangos eu bod yn deall y gwahaniaethau rhwng sgwrs anffurfiol ymhlith ffrindiau a sgwrs fwy estynedig â grŵp ehangach, e.e. defnyddio ti/chi	• esbonio gwybodaeth a syniadau, archwilio a defnyddio ffyrdd o argyhoeddi, e.e. defnydd o eirfa, ystum, cynorthwyon gweledol	• mynegi materion a syniadau'n eglur, gan ddefnyddio geirfa arbenigol ac enghreifftiau • siarad yn eglur gan ddefnyddio iaith ffurfiol ac amrywio mynegiant, tôn a chryfder y llais, i gadw diddordeb y gwrandawyr	
		Gwrando	• gwrando'n ofalus a gwneud cysylltiadau rhwng yr hyn y maent yn ei ddysgu a'r hyn y maent eisoes yn ei wybod • gwirio eu bod yn deall drwy ofyn cwestiynau perthnasol neu gynnig sylwadau perthnasol	• gwrando'n ofalus a gwneud cysylltiadau rhwng yr hyn y maent yn ei ddysgu a'r hyn y maent eisoes yn ei wybod • gwirio eu bod yn deall drwy ofyn cwestiynau perthnasol neu gynnig sylwadau perthnasol	• gwrando'n ofalus ar gyflwyniadau gan ddangos dealltwriaeth o'r prif bwyntiau • ar ôl gwrando, ymateb gan fynegi barn am yr hyn y mae'r siaradwr wedi'i ddweud	• gwrando'n ofalus ar gyflwyniadau gan ddangos dealltwriaeth o gasgliadau neu farn y siaradwyr • ymateb i eraill gyda chwestiynau a sylwadau sy'n canolbwyntio ar resymau, goblygiadau a chymau nesaf	• ymateb yn bwyllog i syniadau eraill, gan ofyn cwestiynau cymwys • gwrando ar esboniadau o brosesau, dilyniant neu safbwyntiau a nodi'r prif bwyntiau yn eu trefn
		Cydweithio a thrafod	• cyfrannu i drafodaeth grŵp, gan rannu syniadau a gwybodaeth • siarad yn bwrpasol er mwyn cyflawni tasg mewn grŵp.	• cyfrannu i drafodaeth grŵp, gan helpu pawb i gymryd rhan • helpu grŵp i ddod i gytundeb, e.e. ystyried rhesymau neu ganlyniadau, cadw ffocws ar y pwnc/peidio â dilyn ysgyfarnogod wrth drafod pwnc.	• cyfrannu i drafodaeth grŵp, gan gymryd rhywfaint o gyfrifoldeb dros gyflawni'r dasg yn dda, e.e. cyflwyno syniadau perthnasol, crynhoi • ychwanegu at a datblygu syniadau dysgwyr eraill mewn trafodaethau grŵp, e.e. drwy holi cwestiynau i archwilio ymhellach, cynnig syniadau ychwanegol.	• cyfrannu'n bwrpasol i drafodaeth grŵp er mwyn dod i'r canlyniadau y cytunwyd arnynt • codi pwyntiau o drafodaeth grŵp, gan gytuno neu anghytuno a rhoi rhesymau.	• gwneud amrywiaeth o gyfraniadau i drafodaethau, e.e. arwain, annog a chefnogi eraill • cyrraedd consensws a chytuno ar gamau gweithredu mewn grwpiau, e.e. cytuno ar gynllun, pwyso a mesur rhesymau a thystiolaeth.
	Darllen	Strategaethau darllen	• darllen ar goedd gan ddefnyddio atalnodi i helpu'r mynegiant • cip ddarllen (sgimio) i gael trosolwg ar destun, e.e. pwnc, pwrpas • chwilio am wybodaeth benodol mewn testunau gan ddefnyddio cynnwys, mynegeion, geirfâu, geiriaduron • defnyddio cliwiau gweledol, e.e. darluniau, ffotograffau, diagramau a siartiau, er mwyn gwella dealltwriaeth • dod o hyd i wybodaeth ar dudalennau gwe gan ddefnyddio nodweddion sgrin, e.e. barrau offer, barrau ochr, penawdau, saethau	• cip ddarllen (sgimio) i gael prif neges testun neu'r prif syniad mewn pennod • llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth benodol gan ddefnyddio amryw o nodweddion mewn testunau, e.e. teitlau, darluniau, geiriau allweddol	• defnyddio ystod o strategaethau i gip ddarllen (sgimio), e.e. dod o hyd i'r geiriau neu'r ymadroddion allweddol, y byrdwn, y prif syniadau, themâu • llithr ddarllen (sganio) i ddod o hyd i fanylion penodol gan ddefnyddio trefnyddion graffig a thestunol, e.e. is-benawdau, diagramau		
		Darllen a deall	• nodi'n gywir bwnc a phrif syniadau testun, e.e. drwy uwcholeuo, gan ddefnyddio geiriau allweddol y testun • dod i gasgliad yngly'n â syniadau a gwybodaeth drwy gysylltu gosodiadau pendant, e.e. achos ac effaith • cymryd diddordeb mewn gwybodaeth y tu hwnt i'w profiad personol	• nodi'n gywir y prif syniadau a'r wybodaeth ategol mewn testunau • dod i gasgliad yngly'n â'r cysylltiadau rhwng gwybodaeth, e.e. dilyniant, pwysigrwydd • archwilio gwybodaeth a syniadau'r tu hwnt i'w profiad personol	• dangos dealltwriaeth o'r prif bwyntiau a'r manylion arwyddocaol mewn testunau, e.e. map meddwl gan osod syniadau yn nhrefn pwysigrwydd, siart lif sy'n nodi proses • dehongli ystyr nad yw wedi'i ddatgan yn bendant, e.e. beth sy'n digwydd nesaf?, pam gwnaeth hi/ef hynny?	• dangos dealltwriaeth o'r prif syniadau a manylion arwyddocaol mewn testunau gwahanol ar yr un pwnc • dehongli syniadau nad ydynt wedi'u datgan yn bendant	• dewis y prif bwyntiau mewn testunau ac adnabod sut mae gwybodaeth a thystiolaeth yn cael eu defnyddio i'w hategu • darllen rhwng y llinellau gan ddehongli a dod i gasgliad
		Ymateb a dadansoddi	• defnyddio gwybodaeth o destun wrth drafod neu wrth ysgrifennu	• dewis a defnyddio gwybodaeth a syniadau o destunau.	• cydgasglu a threfnu gwybodaeth a syniadau o ffynonellau gwahanol • dehongli'r hyn y mae awdur yn ei feddwl am y pwnc, e.e. edmygu person hanesyddol, diddordeb yn unig mewn ffeithiau	• cydgasglu a gwneud cysylltiadau, e.e. blaenoriaethu, categoreiddio, rhwng gwybodaeth a syniadau o ffynonellau gwahanol • gwahaniaethu rhwng ffeithiau, damcaniaethau a barn • ystyried safbwyntiau awduron gwahanol ar yr un pwnc, e.e. mae llygod mawr yn	• cydgasglu a chrynhoi gwybodaeth berthnasol, e.e. dwyn ynghyd a chrynhai ffeithiau a syniadau am bwnc, o destunau gwahanol • gwahaniaethu rhwng ffeithiau, damcaniaethau a barn gan ddefnyddio tystiolaeth i ddangos y gwahaniaethau

						ddiddorol neu'n problem	
--	--	--	--	--	--	----------------------------	--

SGILIAU FFRAMWAITH LLYTHRENNEDD TASGAU'R PECYN

Tasg	Yr Efen	Agwedd	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5	Blwyddyn 6	Blwyddyn 7
Boddi Cwm Tryweryn: Llyfr Darllen a Thrafod mewn Grŵp *Rhagyfynegi cynnwys *Egluro geirfa *Gofyn cwestiynau *Crynhoi beth a ddarllenwyd	Llafaredd	Siarad	• esbonio gwybodaeth a syniadau gan ddefnyddio geirfa briodol • trefnu'r hyn y maent yn ei ddweud fel bod y gwrandawyr yn gallu dilyn, e.e. pwysleisio pwyntiau allweddol, rhoi esboniad yn ei drefn • siarad yn eglur, gan amrywio'r mynegiant i helpu'r gwrandawyr	• esbonio gwybodaeth a syniadau gan ddefnyddio adnoddau cynorthwyol, e.e. deunyddiau ar sgrin ac ar y we • addasu sgwrs gan ddangos eu bod yn deall y gwahaniaethau rhwng sgwrs anffurfiol ymhlith ffrindiau a sgwrs fwy estynedig â grŵp ehangach, e.e. defnyddio ti/chi	• esbonio gwybodaeth a syniadau, archwilio a defnyddio ffyrdd o argyhoeddi, e.e. defnydd o eirfa, ystum, cynorthwyon gweledol	• mynegi materion a syniadau'n eglur, gan ddefnyddio geirfa arbenigol ac enghreifftiau • siarad yn eglur gan ddefnyddio iaith ffurfiol ac amrywio mynegiant, tŷn a chryfder y llais, i gadw diddordeb y gwrandawyr	
		Gwrando	• gwrando'n ofalus a gwneud cysylltiadau rhwng yr hyn y maent yn ei ddysgu a'r hyn y maent eisoes yn ei wybod • gwirio eu bod yn deall drwy ofyn cwestiynau perthnasol neu gynnig sylwadau perthnasol	• gwrando'n ofalus a gwneud cysylltiadau rhwng yr hyn y maent yn ei ddysgu a'r hyn y maent eisoes yn ei wybod • gwirio eu bod yn deall drwy ofyn cwestiynau perthnasol neu gynnig sylwadau perthnasol	• gwrando'n ofalus ar gyflwyniadau gan ddangos dealltwriaeth o'r prif bwyntiau • ar ôl gwrando, ymateb gan fynegi barn am yr hyn y mae'r siaradwr wedi'i ddweud	• gwrando'n ofalus ar gyflwyniadau gan ddangos dealltwriaeth o gasgliadau neu farn y siaradwyr • ymateb i eraill gyda chwestiynau a sylwadau sy'n canolbwyntio ar resymau, goblygiadau a chmau nesaf	• ymateb yn bwylllog i syniadau eraill, gan ofyn cwestiynau cymwys • gwrando ar esboniadau o brosesau, dilyniant neu safbwyntiau a nodi'r prif bwyntiau yn eu trefn
		Cydweithio a thrafod	• cyfrannu i drafodaeth grŵp, gan rannu syniadau a gwybodaeth • siarad yn bwrpasol er mwyn cyflawni tasg mewn grŵp.	• cyfrannu i drafodaeth grŵp, gan helpu pawb i gymryd rhan • helpu grŵp i ddod i gytundeb, e.e. ystyried rhesymau neu ganlyniadau, cadw ffocws ar y pwnc/peidio â dilyn ysgyfarnogod wrth drafod pwnc.	• cyfrannu i drafodaeth grŵp, gan gymryd rhywfaint o gyfrifoldeb dros gyflawni'r dasg yn dda, e.e. cyflwyno syniadau perthnasol, crynhoi • ychwanegu at a datblygu syniadau dysgwyr eraill mewn trafodaethau grŵp, e.e. drwy holi cwestiynau i archwilio ymhellach, cynnig syniadau ychwanegol.	• cyfrannu'n bwrpasol i drafodaeth grŵp er mwyn dod i'r canlyniadau y cytunwyd arnynt • codi pwyntiau o drafodaeth grŵp, gan gytuno neu anghytuno a rhoi rhesymau.	• gwneud amrywiaeth o gyfraniadau i drafodaethau, e.e. arwain, annog a chefnogi eraill • cyrraedd consensws a chytuno ar gamau gweithredu mewn grwpiau, e.e. cytuno ar gynllun, pwyso a mesur rhesymau a thystiolaeth.
	Darllen	Strategaethau darllen	• cip ddarllen (sgimio) i gael trosolwg ar destun, e.e. pwnc, pwrpas • chwilio am wybodaeth benodol mewn testunau gan ddefnyddio cynnwys, mynegeion, geirfâu, geiriaduron • defnyddio cliwiau gweledol, e.e. darluniau, ffotograffau, diagramau a siartiau, er mwyn gwella dealltwriaeth	• cip ddarllen (sgimio) i gael prif neges testun neu'r prif syniad mewn pennod • llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth benodol gan ddefnyddio amryw o nodweddion mewn testunau, e.e. teitlau, darluniau, geiriau allweddol	• defnyddio ystod o strategaethau i gip ddarllen (sgimio), e.e. dod o hyd i'r geiriau neu'r ymadroddion allweddol, y byrdwn, y prif syniadau, themâu • llithr ddarllen (sganio) i ddod o hyd i fanylion penodol gan ddefnyddio trefnyddion graffig a thestunol, e.e. is-benawdau, diagramau	• defnyddio ystod o strategaethau i ddeall ystyr geiriau a brawddegau, gan gynnwys gwybodaeth am ffoneg, gwreiddiau geiriau, teuluoedd geiriau, cystrawen, trefn testun a gwybodaeth flaenorol am y cyd-destun • defnyddio ystod o strategaethau i ddod o hyd i wybodaeth, e.e. cip ddarllen (sgimio) am gynnwys bras, llithr ddarllen (sganio) am fanylion	• defnyddio ystod o strategaethau, e.e. darllen cyflym, darllen agos, anodi, rhagyfynegi, i gip ddarllen (sgimio) testunau i gael y neges, y syniadau a'r themâu allweddol, a'u llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth fanwl
		Darllen a deall	• nodi'n gywir bwnc a phrif syniadau testun, e.e. drwy uwchleuo, gan ddefnyddio geiriau allweddol y testun • cymryd diddordeb mewn gwybodaeth y tu hwnt i'w profiad personol	• nodi'n gywir y prif syniadau a'r wybodaeth ategol mewn testunau • dod i gasgliad yngly'n â'r cysylltiadau rhwng gwybodaeth, e.e. dilyniant, pwysigrwydd • archwilio gwybodaeth a syniadau'r tu hwnt i'w profiad personol	• dangos dealltwriaeth o'r prif bwyntiau a'r manylion arwyddocaol mewn testunau, e.e. map meddwl gan osod syniadau yn nhrefn pwysigrwydd, siart lif sy'n nodi proses • dehongli ystyr nad yw wedi'i ddatgan yn bendant, e.e. beth sy'n digwydd nesaf?, pam gwnaeth hi/ef hynny? • adnabod ac archwilio syniadau a gwybodaeth sydd o ddiddordeb iddynt	• dangos dealltwriaeth o'r prif syniadau a manylion arwyddocaol mewn testunau gwahanol ar yr un pwnc • dehongli syniadau nad ydynt wedi'u datgan yn bendant, e.e. safbwyntiau neu agweddau'r awdur • adnabod syniadau a gwybodaeth sydd o ddiddordeb iddynt i ddatblygu dealltwriaeth bellach	• dewis y prif bwyntiau mewn testunau ac adnabod sut mae gwybodaeth a thystiolaeth yn cael eu defnyddio i'w hategu • darllen rhwng y llinellau gan ddehongli a dod i gasgliad
		Ymateb a dadansoddi	• defnyddio gwybodaeth o destun wrth drafod neu wrth ysgrifennu • gwneud cysylltiadau rhwng yr hyn y maent yn ei ddarllen a'r hyn y maent eisoes yn ei wybod a'i gredu am y pwnc.	• dewis a defnyddio gwybodaeth a syniadau o destunau • deall sut y gall rhywbeth gael ei gynrychioli ar ffurfiau gwahanol, e.e. delwedd symudol, aml-foddol a phrint.	• cydgasglu a threfnu gwybodaeth a syniadau o ffynonellau gwahanol • dehongli'r hyn y mae awdur yn ei feddwl am y pwnc, e.e. edmygu person hanesyddol, diddordeb yn unig mewn ffeithiau	• cydgasglu a gwneud cysylltiadau, e.e. blaenoriaethu, categoreiddio, rhwng gwybodaeth a syniadau o ffynonellau gwahanol • ystyried safbwyntiau awduron gwahanol ar yr un pwnc, e.e. mae llygod mawr yn ddiddorol neu'n broblem	• cydgasglu a chrynhoi gwybodaeth berthnasol, e.e. dwyn ynghyd a chrynhoi ffeithiau a syniadau am bwnc, o destunau gwahanol • cymharu safbwyntiau ar yr un pwnc a phwyso a mesur p'un yw'r mwyaf dilys

SGILIAU FFRAMWAITH LLYTHRENNEDD TASGAU'R PECYN

Tasg	Yr Efen	Agwedd	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5	Blwyddyn 6	Blwyddyn 7
Gweithgareddau Trafod *Dethol gwybodaeth pwysig a phenderfynu ar pwysigrwydd gwybodaeth *Cywain gwybodaeth gan ddarllen *Ymateb i ddarllen	Llafaredd	Siarad	• esbonio gwybodaeth a syniadau gan ddefnyddio geirfa briodol • trefnu'r hyn y maent yn ei ddweud fel bod y gwrandawyr yn gallu dilyn, e.e. pwysleisio pwyntiau allweddol, rhoi esboniad yn ei drefn • siarad yn eglur, gan amrywio'r mynegiant i helpu'r gwrandawyr	• esbonio gwybodaeth a syniadau gan ddefnyddio adnoddau cynorthwyol, e.e. deunyddiau ar sgrin ac ar y we • addasu sgwrs gan ddangos eu bod yn deall y gwahaniaethau rhwng sgwrs anffurfiol ymhlith ffrindiau a sgwrs fwy estynedig â grw'p ehangach, e.e. defnyddio ti/chi	• esbonio gwybodaeth a syniadau, archwilio a defnyddio ffyrdd o argyhoeddi, e.e. defnydd o eirfa, ystum, cynorthwyon gweledol	• mynegi materion a syniadau'n eglur, gan ddefnyddio geirfa arbenigol ac enghreifftiau • siarad yn eglur gan ddefnyddio iaith ffurfiol ac amrywio mynegiant, tôn a chryfder y llais, i gadw diddordeb y gwrandawyr	
		Gwrando	• gwrando'n ofalus a gwneud cysylltiadau rhwng yr hyn y maent yn ei ddysgu a'r hyn y maent eisoes yn ei wybod • gwirio eu bod yn deall drwy ofyn cwestiynau perthnasol neu gynnig sylwadau perthnasol	• gwrando'n ofalus a gwneud cysylltiadau rhwng yr hyn y maent yn ei ddysgu a'r hyn y maent eisoes yn ei wybod • gwirio eu bod yn deall drwy ofyn cwestiynau perthnasol neu gynnig sylwadau perthnasol	• gwrando'n ofalus ar gyflwyniadau gan ddangos dealltwriaeth o'r prif bwyntiau • ar ôl gwrando, ymateb gan fynegi barn am yr hyn y mae'r siaradwr wedi'i ddweud	• gwrando'n ofalus ar gyflwyniadau gan ddangos dealltwriaeth o gasgliadau neu farn y siaradwyr • ymateb i eraill gyda chwestiynau a sylwadau sy'n canolbwyntio ar resymau, goblygiadau a chymau nesaf	• ymateb yn bwyllog i syniadau eraill, gan ofyn cwestiynau cymwys • gwrando ar esboniadau o brosesau, dilyniant neu safbwyntiau a nodi'r prif bwyntiau yn eu trefn
		Cydweithio a thrafod	• cyfrannu i drafodaeth grw'p, gan rannu syniadau a gwybodaeth • siarad yn bwrpasol er mwyn cyflawni tasg mewn grw'p.	• cyfrannu i drafodaeth grw'p, gan helpu pawb i gymryd rhan • helpu grw'p i ddod i gytundeb, e.e. ystyried rhesymau neu ganlyniadau, cadw ffocws ar y pwnc/peidio â dilyn ysgyfarnogod wrth drafod pwnc.	• cyfrannu i drafodaeth grw'p, gan gymryd rhywfaint o gyfrifoldeb dros gyflawni'r dasg yn dda, e.e. cyflwyno syniadau perthnasol, crynhoi • ychwanegu at a datblygu syniadau dysgwyr eraill mewn trafodaethau grw'p, e.e. drwy holi cwestiynau i archwilio ymhellach, cynnig syniadau ychwanegol.	• cyfrannu'n bwrpasol i drafodaeth grw'p er mwyn dod i'r canlyniadau y cytunwyd arnynt • codi pwyntiau o drafodaeth grw'p, gan gytuno neu anghytuno a rhoi rhesymau.	• gwneud amrywiaeth o gyfraniadau i drafodaethau, e.e. arwain, annog a chefnogi eraill • cyrraedd consensws a chytuno ar gamau gweithredu mewn grwpiau, e.e. cytuno ar gynllun, pwysu a mesur rhesymau a thystiolaeth.
	Darllen	Strategaethau darllen	• cip ddarllen (sgimio) i gael trosolwg ar destun, e.e. pwnc, pwrpas • chwilio am wybodaeth benodol mewn testunau gan ddefnyddio cynnwys, mynegeion, geirfâu, geiriaduron • defnyddio cliwiau gweledol, e.e. darluniau, ffotograffau, diagramau a siartiau, er mwyn gwella dealltwriaeth	• cip ddarllen (sgimio) i gael prif neges testun neu'r prif syniad mewn pennod • llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth benodol gan ddefnyddio amryw o nodweddion mewn testunau, e.e. teitlau, darluniau, geiriau allweddol	• defnyddio ystod o strategaethau i gip ddarllen (sgimio), e.e. dod o hyd i'r geiriau neu'r ymadroddion allweddol, y byrdwn, y prif syniadau, themâu • llithr ddarllen (sganio) i ddod o hyd i fanylion penodol gan ddefnyddio trefnyddion graffig a thestunol, e.e. is-benawdau, diagramau	• defnyddio ystod o strategaethau i ddechrau a brawddegau, gan gynnwys gwybodaeth am ffoneg, gwreiddiau geiriau, teuluoedd geiriau, cystrawen, trefn testun a gwybodaeth flaenorol am y cyd-destun • defnyddio ystod o strategaethau i ddod o hyd i wybodaeth, e.e. cip ddarllen (sgimio) am gynnwys bras, llithr ddarllen (sganio) am fanylion	• defnyddio ystod o strategaethau, e.e. darllen cyflym, darllen agos, anodi, rhagfynegi, i gip ddarllen (sgimio) testunau i gael y neges, y syniadau a'r themâu allweddol, a'u llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth fanwl
		Darllen a deall	• nodi'n gywir bwnc a phrif syniadau testun, e.e. drwy uwcholeuo, gan ddefnyddio geiriau allweddol y testun • cymryd diddordeb mewn gwybodaeth y tu hwnt i'w profiad personol	• nodi'n gywir y prif syniadau a'r wybodaeth ategol mewn testunau • dod i gasgliad yngly'n â'r cysylltiadau rhwng gwybodaeth, e.e. dilyniant, pwysigrwydd • archwilio gwybodaeth a syniadau'r tu hwnt i'w profiad personol	• dangos dealltwriaeth o'r prif bwyntiau a'r manylion arwyddocaol mewn testunau, e.e. map meddwl gan osod syniadau yn nhrefn pwysigrwydd, siart lif sy'n nodi proses • dehongli ystyr nad yw wedi'i ddatgan yn bendant, e.e. beth sy'n digwydd nesaf?, pam gwnaeth hi/ef hynny? • adnabod ac archwilio syniadau a gwybodaeth sydd o ddiddordeb iddynt	• dangos dealltwriaeth o'r prif syniadau a manylion arwyddocaol mewn testunau gwahanol ar yr un pwnc • dehongli syniadau nad ydynt wedi'u datgan yn bendant, e.e. safbwyntiau neu agweddau'r awdur • adnabod syniadau a gwybodaeth sydd o ddiddordeb iddynt i ddatblygu dealltwriaeth bellach	• dewis y prif bwyntiau mewn testunau ac adnabod sut mae gwybodaeth a thystiolaeth yn cael eu defnyddio i'w hategu • darllen rhwng y llinellau gan ddehongli a dod i gasgliad
		Ymateb a dadansoddi	• defnyddio gwybodaeth o destun wrth drafod neu wrth ysgrifennu • gwneud cysylltiadau rhwng yr hyn y maent yn ei ddarllen a'r hyn y maent eisoes yn ei wybod a'i gredu am y pwnc.	• dewis a defnyddio gwybodaeth a syniadau o destunau • deall sut y gall rhywbeth gael ei gynrychioli ar ffurfiau gwahanol, e.e. delwedd symudol, aml-foddol a phrint.	• cydgasglu a threfnu gwybodaeth a syniadau o ffynonellau gwahanol • dehongli'r hyn y mae awdur yn ei feddwl am y pwnc, e.e. edmygu person hanesyddol, diddordeb yn unig mewn ffeithiau	• cydgasglu a gwneud cysylltiadau, e.e. blaenoriaethu, categoreiddio, rhwng gwybodaeth a syniadau o ffynonellau gwahanol • ystyried safbwyntiau awduron gwahanol ar yr un pwnc, e.e. mae llygod mawr yn ddiddorol neu'n broblem	• cydgasglu a chrynhoi gwybodaeth berthnasol, e.e. dwyn ynghyd a chrynhoi ffeithiau a syniadau am bwnc, o destunau gwahanol • cymharu safbwyntiau ar yr un pwnc a phwyso a mesur p'un yw'r mwyaf dilys